

Rovaniemen kaupungin
keskusvaalilautakunta

Alue- ja kuntavaalien 2025 palautekyselyn tiivistelmä

Kyselyn toteutus

- Kyselyllä pyrittiin selvittämään kehittämiskohteita tuleviin vaaleihin ja annettiin vaalilautakunnille mahdollisuus antaa palautetta vaalijärjestelyiden onnistumisesta
- Kysely kohdistettiin vaalilautakunnille tai vaalilautakuntien avustavana henkilöstönä olleille
- Kysely toteutettiin alue- ja kuntavaalien 2025 jälkeen, 17.-30.4. välisenä aikana
- Kyselyyn vastasi 48 henkilöä, jonka lisäksi palautetta saatiin sähköpostitse ja suullisesti
- Palautetta saatiin kaikilta vaalilautakunnilta, kyselyyn vastauksia tuli 17:sta vaalilautakunnasta

Tilat, kalusto ja materiaalit

- Käytössä olevia äänestystiloja pidettiin pääsääntöisesti vaalihuoneistoksi sopivina
 - Esille nousseita ongelmia mm. kylmyys ja tilan rajaamisen vaikeudet
- Äänestyskoppeja tarvitaan lisää
 - Johtuen vaalien luonteesta äänestyskoppeihin muodostui ruuhkaa kiireisillä äänestyspaikoilla
 - Koppien määrä varsin riittävä yksilippuisiin vaaleihin, hyvä odottaa oikeusministeriön ohjeistusta seuraaviin alue- ja kuntavaaleihin ennen kuin tilataan lisää kalustoa
- Alue- ja kuntavaalien pahviuurnat koettiin käteviksi ja toimitusta helpottaviksi
- Muuta materiaalia oli pääosin riittävästi ja kattavasti. Pakkausvaiheessa syytä kiinnittää huomiota, että vaalilautakunnille laitetaan riittävästi pienmateriaalia mukaan.

Vaalilautakuntien palkkiot ja ruokaraha

- Vaalilautakuntien jäsenistä osa piti palkkioita riittävänä, osa kokee että palkkioita tulisi nostaa.
 - Varsinkin alue- ja kuntavaalien suuremman työmäärän ja pidemmän päivän vuoksi palkkiota pidettiin pienenä
 - Palautteen perusteella korvauksen määrä voisi olla 200-400 euroa, puheenjohtajilla suurempi
- Vaalilautakunnilla oli käytössä tuoterajattu lahjakortti ruokahankintoja varten arvoltaan 150 euroa. Tätä pidettiin pääosin riittävänä. Muutamilta vaalilautakunnilta saadun palautteen perusteella ruokaraha voi olla edelleen riittämätön mikäli vaalilautakunnassa on paljon erikoisruokavalioida.

Yleinen palaute vaalipäivän kulusta

- Suurilla äänestysalueilla muodostunut jonoja
- Pienillä äänestysalueilla ollut hiljaista
- Äänioikeuden käytön merkinnän kanssa pitänyt olla erittäin tarkkana
- Vaalilautakunnille toivottiin lisää koulutusta
- Vaalipäivä koettu pitkäksi, jopa liian pitkäksi
- Ääntenlaskenta jo muutenkin raskaan päivän päätteeksi koettu todella raskaaksi, vaikka alueilla 1-11 laitettiin ylimääräistä henkilökuntaa ääntenlaskennan tueksi

Yleinen palaute ääntenlaskennasta

- Pitkä päivä painanut yleisesti jo laskennan alkuvaiheessa
- Laskenta ollut raskasta kaksien vaalien ja yhteensä yli 700 ehdokkaan vuoksi
- Enemmän ja virkeämpää väkeä toivottu ääntenlaskun tueksi
- Ääntenlaskennan tueksi toivottu koulutusta tai rautalankamallia

Toiminnan kehittäminen

- Koulutusta toivottu kaikille vaalilautakunnan jäsenille
- Kaupunginhallitus voisi määrätä suoraan jäsenten roolit (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri)
- Palautettavia lomakkeita toivottu sähköisiksi
- Ennakkoäänestyksen järjestely toivottu yleisesti parennettavan (vähentää vaalipäivän painetta)
- Lisää informaatiota äänestyspaikoille siitä mistä vaaleissa on kyse ja mistä ollaan päättämässä
- Yleistä tiedottamista niin valtakunnan, hyvinvointialueen kuin kunnan tasolla parannettava

Muu palaute

- Vaalilautakunnan työhön osallistuneiden keski-ikä oli korkea
- VAT-järjestelmän ja varsinkin sähköisen vaalipöytäkirjan koettiin olevan teknisesti vanhentunut
 - Uusi VAT-järjestelmä tulossa käyttöön vuonna 2027
- Äänestyksen esteettömyyttä ja saavutettavuutta kehitettävä niin vaalipäivänä kuin ennakkoäänestyksen tai muiden äänestysmuotojen (kotiäänestys, laitosäänestys) kohdalla
- Vaalilautakunnan jäsenten esteellisyys herätti kysymyksiä

Kiitos!